

מסורת הש"ס

(א) שנת קפ"ב: לקמן כה... (ב) שנת קפ"ג: לקמן כה... (ג) לקמן שס"ד (ד) ומנלה... (ה) שנת קפ"ד: לקמן כה... (ו) שנת קפ"ה: לקמן כה... (ז) שנת קפ"ו: לקמן כה... (ח) שנת קפ"ז: לקמן כה... (ט) שנת קפ"ח: לקמן כה... (י) שנת קפ"ט: לקמן כה... (יא) שנת ק"ל: לקמן כה...

עושיין פסין פרק שני עירובין

ב.

עין משפט
גר מצוה

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ
ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת
י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח
י"ט כ"א כ"ב כ"ג כ"ד כ"ה
כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט ל

אמר ליה מוסר. דהא ליכא דיוורין בין הפסין ליערו עלייהו ליהוי מוציא מרשותו לרשות חבירו: שסיס מאי. שמיס זו אלל זו ומחילה בניהן ושתייהן ראשן בין הפסין: אסור. לטלטל מתוכן לבין הפסין כדמפרש (ה) טעמא רב הונא: ואפי' עירובין דרך הפתח שנמחילה

תרי גוויני אילן הכא נמי תרי גוויני גדר בעא מיניה אביי מרבה חצר שראשה נכנס לבין הפסין מהו לטלטל מתוכה לבין הפסין ומבין הפסין לתוכה א"ל מותר שתיים מאי אמר ליה אסור אמר רב הונא שתיים אסורין ואפילו עירוב גזירה שמה יאמרו עירוב מועיל לבין הפסין רבא אמר עירוב מותר א"ל אביי לרבא תניא דרמשיי' לך "חצר שראשה אחד נכנס לבין הפסין מותר לטלטל מתוכה לבין הפסין ומבין הפסין לתוכה אבל שתיים אסור בר"א שלא עירובו אבל עירובו מותרין לימא תיהו תיובתא דרב הונא אמר לך רב הונא התם דהדרן וערבן בעא מיניה אביי מרבה יבשו מים בשבת מהו א"ל "כלום נעשית מחיצה אלא כשבביל מים מים אין כאן מחיצה אבן כאן בעי רבין יבשו מים בשבת ובאו ביניהן מהו א"ל אביי יבשו בשבת לא תיבעי לך דבעי מיניה דמר ופשיט לי דאסירי יבאו נמי לא תיבעי לך דהוה ליה מחיצה העשויה בשבת ויתניא "כל מחיצה העשויה בשבת בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון שמה מחיצה ולאוי איתמר עלה אמר ר"ג לא שנו אלא לרוק אבל לטלטל לא "כי איתמר דר"ג אמוד איתמר אמר ר"א יהוורק לבין פסי הבריאות חייב (א"ל) פשיטא אי לאו מחיצה היא היכי משתרי ליה למלאות לא צריכא 'רעבד כעין פסי ביראות ברה"ר וורק לתוכה חייב הא נמי פשיטא אי לאו דבעלמא מחיצה היא גבי בור היכי משתרי ליה לטלטלי "לא צריכא אע"ג דקא בקעי בה רביס ומאי קמ"ל דלא אתרו רביס ומבטלי מחיצתא היא א"ר אלעזר חדא זימנא ר' רתנן רבי יהודה אומר אם היתה דרך רה"ר מפסקתן יסלקנה לצדדין וחכ"א אינו צריך ר' רבי יוחנן ור"א דאמרי תרווייהו כאן הודיעך כהן של מחיצות אי מהתם הוה אמינא כאן ולא סבירא ליה קא משמע לן כאן וסבירא ליה ולימא הוא ולא בעי הך "חדא מבבל חבירתה איתמר: מותר להקריב לכאר וכו': "תנן היתם לא יעמוד אדם ברשות הרבים וישתה ברשות היחיד ברשות היחיד וישתה הרבים אלא אם כן מבנים ראשו ורובו למקום שהוא שותה וכן

הנהות הב"ח

(ה) ר"ש ד"ה אסור לטלטל ופי' כדמפרש רב הונא טעמא הסידי: (ו) ר"ש ד"ה כ' איתמר ופי' להיתן ולחשון וכן מהצלות ברי' נמסר לא מורי: (ז) ד"ה לא יעמוד ופי' אפי' דנמקס שאין בו ד' אמהין כל"ל: (ח) בא"ד אהות מחוק: (ט) משמיה לדי שדי לרו חמי' לדי מיב טעמא:

מוסף רש"י

אלא לרוק. להמתיר וקטן כה' לחייב הורק מתוכה להידי' או להפין ושבת אהות מחוק: לא ליהוי מותר לטלטל מתוכה מדרבנא ופשוט לא יעמוד אדם ברה"ר וישתה ברה"ר וישתה פיו וישתה ליהי' לחתח כלי ולפתח גורח שמה וישתה הכל' אלו ונפלא מחייבי טעמא וישתה ופי' ברה"ר וישתה ברה"ר וישתה גורח שמה יבטל הכל' אללו וקטן

גדולה נקוסה שגלי' לל שרשות אחת היא: יבשו מים כשכנס מהו. לטלטל בין הפסין מי אמרינן שנת הוואיל והותרה הותרה או דלמא כיון דהיתר פסין אינו אלא משום מים והבי יבשו ואסור. ואכל פסי ביראות קאי: כלום נעשית מחילה. כלומר כלום הותרה מחילה כו' אלא משום מים: יבשו מים כשכנס. וחזרו ונבאו גשמים כו' כיום מאי מי אמרינן חזרו פסין להיתרן הראשון לטלטל מתוכן: מיניס דמר. רבה שהיה רבו: ונבאו מים כשכנס לא קמבעיא לי. דמותר דהא קיימת לן כל מחילה העשית כשנת שמה מחילה: לא שנו. דשמה מחילה: אלא לרוק. שהוורק מרשות הרבים למוכה חייב דמדאורייתא ודאי מחילה היא: אכל לטלטל אסור. דרבנן גזור עליה: אמוד איסור. וקנסא קנסיה אכל שוגג מותר והא דנעשית מחילה כל שכן דמותר: הוורק. מרשות הרבים לבין הפסין של ביראות: חייב. טעמא דרשות היחיד מעלייתא הוא: אי לאו מחילה. מדאורייתא היא לשויה מיהא רשות היחיד לורקה: היכי שרו רבנן למלאות. ולהואיל מרה"י מרשות דוחק: כעין פסי ביראות. ואין שם בור: מפסקתן. שאין שם דרך אלא בין הפסין יסלקנה לצדדין דלתי דתיסר רביס ומבטלי מחיצות: כאן הודיעך. כהניס כמה גדול כהן של מחיצות דלא מיבעיא משום בנקיעת רביס: מוסר לפקריב כו'. פרישנא לה לכולה מתי' גריס פירקין וכו': אלא אי' כהניס ראשו ורובו. דחיישי' שמה ימשך גופו למקום רגליו ויוואיל הכלי עמו: וכן

ההדרן וערבן. והכי פירושו שמים אסורות אפי' עירבו ואם עירבו כו' דהיינו כלומר דהדרן וערבן מותרות כשעירבו: מחיצה אין כאן. אע"ג דלגבי חית ליה טעמא הוואיל והותרה הותרה מודה הכא משום דליכא מחיצות:

כי איתמר דרב נחמן אמוד איתמר. והא דלמרינן כשנת כפרק הוורק (ד' ק"ה) כפיתות שנתקשרו מערב שנת והותרו וחזרו ונתקשרו בין שוגגין ובין מוזדין ובין מוטעין ובין אלוסין חזרו להיתרן הראשון (ו) נמסר לא חזרו לגמרי להיתרן הראשון לטלטל אלא דהו רשות היחיד לדאורייתא אי נמי לא קאי לחזיר:

קמ"ל כאן וסבירא ליה. ומיהו ל' יומין ודאי כהן ולא ס"ל כדלמרי' לקמן: לא יעמוד אדם. כפרק נמסר (ד' נט.) מוקי ליה כהפליס הארייני לו וגורי' דלמא יכניס אללו וקשיא דמיפוק ליה דקא מעיל מרשות הרבים לרשות היחיד כמו משמין ורק מרשות הרבים לרה"י דלמרינן לקמן ורש"י מירן לקמן דלא דמי למשמין ורק דשומה עביד עקירה והנחה נמסר רשותא דמשמין חתין כהן פיו שהוא מקום פטור וע"ג דחזירין ונעלעין אין לחוש הוואיל ונמו במקום פטור וע"ג דנמקוס שאין זו ד' על ד' (ו) (אמות) אמרינן וילגד שלא יחליפו התם גורין דילמא חמי' לאפוקי כדנדיא אכל הכא אי אפשר כלל שלא ינחו מעט צפוי קודם שיעלסם אכל כמשמין ורק לא חשיב פיו מקום פטור כיון דפיו וגופו הן נמקוס אי ולפי זה היה מותר להוואיל ראש מרה"ר ולרוק כיון דפיו נמקוס אתר הו מקוס פטור וכו' והא דנמעיא לן כפרק נמסר (ד' נט.) הוא כרה"י ופי' האמה כרה"ר מהו היינו משום דמי רגליס מיד כשנעקרו מנפשו שוב אין נחיס כפי האמה אכל מפ"ק דשנת (ד' ג.) קשיא דקאמרינן התם דלרבה משמשיכה דאי שדי (ו) ליה חמי' לדי חיוב טעמא לא קנסין והשתא היכי חמי' לדי חיוב טעמא הוואיל ונמו כדו שהוא מקום פטור וי"ל דלא חשיב הנחה במקום פטור אלא כדבר שהוא נטל ממקומו אכל התם שהכלי נח מאליו לא חשיב הנחה במקום פטור ולפי זה אסור להוואיל ראשו כרה"ר ולרוק וי"ל אכתי אפשר דלא חמי' לדי חיוב טעמא כגון שיתן מידו ואת לידו אחרת וי"ל דלחייבי כשהנקב

שן שלא יוכל להכניס בו שמי ידיו ועוד נראה לפרש דלא דמי למשמין ורק דהכא כשנולעס מיד חשויי כהן אע"ג דלחיס נחיס עד שיגיעו למעיו משום דמבטלי אגב גופו והו עקירה והנחה נמסר רשותא והכי נמי אמר רבא כפי' המוציא (שנת ד' פ.) הוואיל שמי' אמויות ומתן כשהוא מהלך חייב דכתיבתן זו היא הנחה ואחי נמי שפיר ממתינת דלמרו לו 'גבי יש אכל אכילה אחת כו' ר' מאיר אומר אם היה שנת הוואיל צפוי חייב והשתא היכי חשיב הוואיל כדאי הך הא בעידנא דמיחייב

שן שלא יוכל להכניס בו שמי ידיו ועוד נראה לפרש דלא דמי למשמין ורק דהכא כשנולעס מיד חשויי כהן אע"ג דלחיס נחיס עד שיגיעו למעיו משום דמבטלי אגב גופו והו עקירה והנחה נמסר רשותא והכי נמי אמר רבא כפי' המוציא (שנת ד' פ.) הוואיל שמי' אמויות ומתן כשהוא מהלך חייב דכתיבתן זו היא הנחה ואחי נמי שפיר ממתינת דלמרו לו 'גבי יש אכל אכילה אחת כו' ר' מאיר אומר אם היה שנת הוואיל צפוי חייב והשתא היכי חשיב הוואיל כדאי הך הא בעידנא דמיחייב

שן שלא יוכל להכניס בו שמי ידיו ועוד נראה לפרש דלא דמי למשמין ורק דהכא כשנולעס מיד חשויי כהן אע"ג דלחיס נחיס עד שיגיעו למעיו משום דמבטלי אגב גופו והו עקירה והנחה נמסר רשותא והכי נמי אמר רבא כפי' המוציא (שנת ד' פ.) הוואיל שמי' אמויות ומתן כשהוא מהלך חייב דכתיבתן זו היא הנחה ואחי נמי שפיר ממתינת דלמרו לו 'גבי יש אכל אכילה אחת כו' ר' מאיר אומר אם היה שנת הוואיל צפוי חייב והשתא היכי חשיב הוואיל כדאי הך הא בעידנא דמיחייב

שן שלא יוכל להכניס בו שמי ידיו ועוד נראה לפרש דלא דמי למשמין ורק דהכא כשנולעס מיד חשויי כהן אע"ג דלחיס נחיס עד שיגיעו למעיו משום דמבטלי אגב גופו והו עקירה והנחה נמסר רשותא והכי נמי אמר רבא כפי' המוציא (שנת ד' פ.) הוואיל שמי' אמויות ומתן כשהוא מהלך חייב דכתיבתן זו היא הנחה ואחי נמי שפיר ממתינת דלמרו לו 'גבי יש אכל אכילה אחת כו' ר' מאיר אומר אם היה שנת הוואיל צפוי חייב והשתא היכי חשיב הוואיל כדאי הך הא בעידנא דמיחייב

שן שלא יוכל להכניס בו שמי ידיו ועוד נראה לפרש דלא דמי למשמין ורק דהכא כשנולעס מיד חשויי כהן אע"ג דלחיס נחיס עד שיגיעו למעיו משום דמבטלי אגב גופו והו עקירה והנחה נמסר רשותא והכי נמי אמר רבא כפי' המוציא (שנת ד' פ.) הוואיל שמי' אמויות ומתן כשהוא מהלך חייב דכתיבתן זו היא הנחה ואחי נמי שפיר ממתינת דלמרו לו 'גבי יש אכל אכילה אחת כו' ר' מאיר אומר אם היה שנת הוואיל צפוי חייב והשתא היכי חשיב הוואיל כדאי הך הא בעידנא דמיחייב

רבינו הנאל

וחבו בעא מיניה חצר שראשה אחד נכנס לבין הפסין. מותר לטלטל מתוכה לבין הפסין ומבין הפסין לתוכה. אבל שתי חצירות נכנסות לבין הפסין אסור. אמר רב רבא ואפי' עירובי חצירות זו עם זו גזירה שמה יאמרו עירובי מועיל לבין הפסין כו'. (ורבה) (ורבא) אמר עירובי מותר. ותניא כוותיה חצר שראשה אחד נכנס לבין הפסין מותר לטלטל מתוכה לבין הפסין כו' שמים הרבים אסורים בשלא עירובי (ואכל עירובן מותר. ורב הונא משני בהדרן עירובן. כלומר אילו שתי חצירות הנכנסות לבין הפסין הדרן מתערבין. או כגון שביטל אחד מהן רשותו לחבירו והויין כחדא. אבל אי לא הדרן מתערבו אסור. וזו שנייה היא. והילכתא כרבא. כעא מיניה אמר מרבה יבשו מים בשבת. מותר לטלטל בין הפסין אי לא. ופשיט ליה לא נעשו פסין מחיצות אלא כשבביל מים יבשו המים בטלו המחיצות. ואמר אביי באו מים בשבת לא קא מיבעיא לי דהא כל מחיצה שנעשית בשבת בין במזיד בין בשוגג שמה מחיצה. הילכין כיון שבהו מים מותר. והא דאמר רב נחמן לא שנו אלא לרוק אבל לטלטל אסור כמזיד איתמר. ותני מ"א לא כמזיד הבאות. אלא כפי' המזיד וכיצא בהן באו מעצמן. אי' אלעזר הוורק מבין רשות הרבים לבין פסי ביראות חייב. וכן הנושאת כמין פסי ביראות ברשות הרבים וזקל לחובות חייב לרוק וזקל חייב דמי. ואע"ג דבקי' ביה כדחנן ואם היתה דרך הרבים הפסקתה יסלקנה לצדדין. ותכמיס אחרים אין צריך. יוחנן וי' אלעזר דאמרי תרווייהו כאן הודיעך כותל של מחיצות. דאע"ג דבקי' ביה כיון דקיימו מחיצתא כרשות היחיד דמי. וסיקא מותר להקריב לכאר כו'. נתן התם בסוף הספכת לא יעמוד ברשות הרבים וישתה ברשות היחיד אלא אם כן מבנים ראשו ורובו למקום שהוא שותה כו'.

(א) מל"ל דמדיה.